

EIROPAS SAVIENĪBA

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**

ANNO 1919

PROFESIONĀLAJĀ IZGLĪTĪBĀ IESAISTĪTO
VISPĀRIZGLĪTOJOŠO MĀCĪBU PRIEKŠMETU PEDAGOGU
KOMPETENCES PAAUGSTINĀŠANA

Gatis Ozoliņš

E-kulturoloģija. Sabiedrības grupas un kultūras veidi: subkultūru grupas

Materiāls izstrādāts

ESF Darbības programmas 2007. - 2013.gadam „Cilvēkresursi un nodarbinātība”
prioritātes 1.2. „Izglītība un prasmes”
pasākuma 1.2.1. „Profesionālās izglītības un vispārējo prasmju attīstība”
aktivitātes 1.2.1.2. „Vispārējo zināšanu un prasmju uzlabošana”
apakšaktivitātes 1.2.1.1.2. „Profesionālajā izglītībā iesaistīto pedagogu
kompetences paaugstināšana”

**Latvijas Universitātes realizētā projekta
„Profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārīzglītojošo mācību priekšmetu pedagogu
kompetences paaugstināšana”**

(Vienošanās Nr.2009/0274/1DP/1.2.1.1.2/09/IPIA/VIAA/003,
LU reģistrācijas Nr.ESS2009/88) īstenošanai.

Rīga, 2011.

Otrās mācību stundas *Sabiedrības grupas un kultūras veidi: subkultūru grupas*
pielikums

Materiālu sagatavojis Gatis Ozoliņš

Keruaks, Džeks (Kerouac, J. 1922-1969) – viens no ievērojamākajiem bītu paaudzes jeb bītniku rakstniekiem, iedvesmojis hipijus. Nozīmīgākie darbi: Ceļā (On The Road, 1957. Tulkojums latviski, 2003) un Dharmas blandoņas (The Dharma Bums, 1958. Tulkojums latviski, 2005) Keruaka dzīve un grāmatas ir nemitīgi klejojumi, meklējot cilvēka brīvības un laimes sajūtu.

Džeks Keruaks (*Kerouac*) „Dharmas blandoņas”

(Romāna fragments)

Beidzot atnāca augusts ar vēja brāzmām, kas sakratīja manu mājiņu un nojauta majestātiskuma trūkumu. Rietošās saules gaismā es vārīju rubīnsarkanu aveņu želeju. Vājprātīgi trakojoši saulrieti plūda man pāri mākoņu putās caur iztēlei neaizsniedzamām klintīm, viņpus visām sārtās cerības uzplaiksnām, es arī jutos tieši tāpat, spoži mirdzošs un tukšs viņpus vārdiem. Visapkārt baismīgi ledus lauki un sniega klājieni; viens bezgalības vējā plīvojošs zāles stiebrs, noenkurojies uz klints. Austrumos viss bija pelēks, ziemeļos šausmīgs, rietumos trakojoša neprātība, cietas dzelzs stulbiķi kāvās ar drūmiem dulbiķiem; dienvidos plīvoja manu senču migla. Džeka klans ar savu tūkstoš pēdu augsto cepuri lūkojās pāri simt sniega futbollaukumiem. Kanēļa strautu bija pārņēmusi teiksmaina skotu migla. Šēla izzuda Tukšuma Zelta Ragā. Mana petrolejas lampa dega bezrobežībā. „Nabaga maigā miesa”, es prātoju, „ atbildes nav.” Es vairs neko nezināju, man bija vienalga, un tam nebija nozīmes, un pēkšņi es jutos patiešām brīvs. Tad nāca ledaini rīti ar sprakšķošu uguni, es cirtu malku ar cepuri galvā (cepurei bija ausu aizsargi), un iekšā mājā jutos dīki un brīnumaini, un man pa pēdām iemiglojās ledaini mākoņi. Kalnos bija lietus un pērkons, bet es pie plīts lasīju savus Rietumkrasta žurnālus. Visapkārt sniegains gaiss un malkas dūmi. Beidzot gar Hozomīna klanu no Kanādas puses atvirpuļoja sniegs, tas skarbi man tuvojās, sūtīdams mirdzoši baltas heraldiskās zīmes, kurām cauri es

redzēju čiepstošu gaismas eņģelim, vējš pieņēms spēkā, tumši, zemi mākoņi šāvās uz priekšu, kā bēgot no mocībām, Kanāda bija bezjēdzīgas miglas jūra; karodziņus vicinādams, sniegs nāca triecienuzbrukumos, kuru sākumu pavēstīja kaucieni manas plīts skurstenī; migla aizklāja manam skatam vecās, zilās debesis, pa kurām vēl nupat bija slīdējuši tikai domīgi zelta mākoņi; kanādiešu pērkonšs dārdināja, ram dram dram; un dienvidos pievienojās vēl viens milzīgāks, tumšāks negaiss, grābjot kā spīlēs; bet Hozomīna klans palika stāvam savā vietā un uz visiem uzbrukumiem atbildēja ar nīgru klusuciešanu. Un līksmo zelta apvārsni tālu ziemeļaustrumos, kur nebija negaisu, itin nekas nevarēja piespiest mainīties vietām ar Vientulību. Pēkšņu nieka trīs simt jardu attālumā no manām mājām, tieši Bada grēdā, ietriecās zaļšārta varavīksne – kā bulta, kā kolonna, izslīdējusi caur kūpošiem mākoņiem un oranžas saules virpuli.

Dievs, kas ir varavīksne?

Lēciens

mīļajiem par prieku.

Šī varavīksne ielēca pa taisno Zibens strautā, vienlaikus lija un sniga, ezers jūdži zemāk bija balts kā piens, tas viss bija par traku. Izgāju ārā, un pēkšņi, kad staigāju pa kalna virsotni, manu ēnu ietvēra varavīksne, jaukais noslēpumainais nimbs lika man lūgties: „Ak, Rej, tavas dzīves virzība ir kā lietus lāse bezrobežu okeānā – un šis okeāns ir mūžīga atmodinātība. Tad kāpēc vairs raizēties? Aizraksti Džefijam un pastāsti to viņam.” Negaiss aizgāja tikpat strauji kā atnācis, un manas acis apžilbināja vēlās pēcpusdienas zibšņi. Novakare, mana grīdlupata žūst uz klints. Vēla novakare, mana kailā mugura salst, kad stāvu sniega laukā virs pasaules, lāpstodams sniegu. Vēla novakare, ne jau tukšais plašums pārvērtās, pārvērtos es. Silts, rožains mijkrēslis, es meditēju zem augusta dzeltenā pūsmēness. Ik reizi, dzirdēdams kalnos pērkonu, atcerējos savas mātes mīlestības dzelzi. „Pērkonšs un sniegs, mums kopā iet!” es dziedāju. Pēkšņi sākas mērcējoša lietusgāze, visas nakts lietusgāze, tiek nomazgāts miljoniem ar Budas kokiem noaugušu zemes akru, bet manos bēniņos miljoniem žurku ir gudras un guļ.”

(Keruaks, Dž. Dharmas blandoņas. Rīga: Izd-ba AGB, 2005. 241.-245. lpp. Sērija „Vēja suņa klasika”. Tulkojusi Amanda Aizpuriete)